

Islati svakog četvrtka na čitavom arku.
Dopisi se vraćaju ako se i nećikaju.
Nebilježani listovi se neprimaju.
Predplata s poštarinom stoji 5 for., za seljake 3 for. na godinu.
Razmjerno fer. 2 1/2; 1 za polgodine. Izvan carovine više poštarina.
Na malo jedan broj 5 novč.
Uredništvo i administracija nalaze se u Via Carottia br. 25

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rasta male stvari, a nezloga sve pokvari. Nar. Pos.

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju.
Pripremljena se pisma tiskaju po 5 sv. svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 60 nč., za svaki redak više 5 nč.; ili u slučaju opozivanja uz pogodu za upravu.
Koristi se lišta poštarskom naputnicom (za svega poštalo) na administraciju "Naše Sloga".
Ima, preslane i najbliža pošta valja točno označiti.
Komu list nedodje na vrijeme, otkazati javi odpravniku u otvorenom pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše: "Reklamacija".

Izbori izbornika (fiducijara).

Dne 16. t. m. započeli su u pojedinih izvanjskih ili kmetskih občinah Istre izbori izbornika, koji će birati dne 4. marča t. g. dvojicu zastupnika na carevinsko vijeće.
Kako bijaše već rečeno, biraju sve izvanjske občine Istre dva zastupnika, i to občine političkih kotara Lošinja, Voloskog i Pazina jednoga zastupnika, a občine političkih kotara Koprna, Poreča i Pule drugoga zastupnika.

Od izbora izbornika zavisi i izbor zastupnika; radi toga je kod svega toga najvažniji čin izbor izbornika.
Izaberu li naše izvanjske občine, ili bar većina njih, naše fiducijare t. j. muzeve naše krvi i našega jezika, postene, stalne i nepodkupljive, tad će ovi izabrati i naše kandidate za zastupnike.
Nebude li tako, tada bi to za sve nas bila ne samo velika sramota, nego, što je gore, i velika nesreća. Nu toga nemije, toga neće biti.

Prve občine, koje su stupile u izbornu borbu, jamče nam, da se u nadi nevaramo. Rodoljubne občine na kvarnerskih otocih, koje su birale 16, 17. i 18. t. mj. osvietlale su si ponovno svoje častivo lice. Njim će se pridružiti bez dvojbe skoro sve občine političkih kotara Voloskog i Pazina.
Jo dobar uspjeh u tih trih kotarih jesmo posve stalni. Ogromna većina tih kotara pokazati će i ovoga puta, da je njihova volja nepredobljiva, njihova sila neslomljiva. One će ustati i sada jednodušno pod hrvatskom zastavom na obranu i zaštitu našega jezika i naših narodnih svetinja. Proti njim bio bi uzaludan svaki boj, smičan svaki odpor. U njih su naši na-

rodni protivnici za uvijek izgubili svaku nadu na najmanji uspjeh.

Nu ako je tomu tako u istočnih kotarih Istre, nemožemo jošte žalibože takovom stalnošću govoriti o izvanjskih občinah zapadne Istre. Tuj će biti odnor veći, boj žešći, nu i pobjeda — ako Bog dade — sjajnija.

Naše občine u zapadnih kotarih počele se tekak buditi, jedva mićati. Dugo su stjenjale pod nesmiljenom talijanaškom upravom, koja je nastojala svimi silami, da utuče u zametku u našem pučanstvu svaku iskru narodnog duha, hrvatske svijesti. Ali to nije, hvata providnosti i žilavosti našega puca, nije pošlo za rukom. Narodna iskra tinjala je dugo u pepelu al pogušla posve nije. Imade već občina u zapadnoj Istri, koje su stresle sa sebe tuđinski jaram i koje igraju danas kolo sa ostalimi svojimi hrvatskimi i slovenskimi sestricami. U njih je vrenula iskra narodnosti na površje, pa podiže i budi i susjedne, jošte pospale il mljohavé družice. Vatra rodoljublja i narodne svijesti širi se sve to više i u tom do sada zapušćenom i zanemarenom dielu naše mile Istre. Dokaz tomu nalazimo u izboru fiducijara u občini Višnjau. Neima dvojbe, da su tu protivnici napeli sve sile i upotriebili sva dopušćena i nedopušćena sredstva, da nadvladaju naše kmetske birae, al njim bijaše loša sreća. Naš puk skočio na svoje junačke noge, te potukao, nakon dugotrajne i žestoke borbe, sjajno svoga protivnika. 147 hrvatskih biraea porazilo je 78 šarenjačkokrjajelskih protivnika, izabravši 7 svojih ponajboljih občinara kao izbornike. Dični Višnjanci pokazali su put ostaloj braći na Porešćini i Puljšćini.

Stupivši prvi u tih kotarih u izbornu borbu, odneseše prvi sjajnu pobjedu, na čemu njim naša iskrena hvata i čestitaka.

Pobjeda u Višnjau čvrst nam je zalog, da će se za njom povesti i većina drugih občinah u zapadnoj Istri. Led je probijen u Višnjau, sad ga treba svimi silami sve to jače i sve to dalje lomiti i razkapati. Sjajan uspjeh u toj občini neka osokoli i ugrije i ostale birae Porešćine i Puljšćine. Za njimi povesti će se i naše stare tvrđave na Koparšćini, koje su do sada uvijek visoko držale narodnu zastavu. Sve će pako zajedno birati dne 4. marča svoga muža, narodnoga odabranika, poštenjaka od pete do glave, koji će pokazati svakom zgodom, da je vriedan i najvećeg napora i najžešće borbe.

Biraeči na Porešćini, Puljšćini i Koparšćini, do kojih dodje naš glas prije nego li stupite u izbornu borbu, ugledajte se u junačke Višnjance, slijedite jih, osladite njihovu težku borbu, prionite uz njihovu sjajnu pobjedu!

Zakonski predlog za oslobodjenje od biljegovine.

U sjednici dne 10. decembra 1890. bijaše predčen prvi put zakonski predlog narodnoga zastupnika g. dra. Dinka Vitezica i drugoga, tičući se oslobodjenja od biljegovine itd. onih zakladnih apisa, koji su ustanovljeni u čovjekoljubive i školske svrhe.
Pošto je bilo carevinsko vijeće naglo razpušćeno i nije se više sastalo poslije božićnih blagdana, nije mogao doći na

razpravu rečeni predlog; al ga mi radi njegove važnosti ipak probučujemo prilazuću mu ujedno odgovarajući zakonski nacrt:
Predlog zastupnika dra. Vitezica i drugoga tičući se oslobodjenja od biljegovine, neposrednih pristojba i pristojbenih ekvivalenta za zaklade i posvetne spise u školske, dobroćine i čovjekoljubive svrhe.

Obzirom na to, da se ustrojenjem zaklade i posveta u školske, dobroćine i čovjekoljubive svrhe — kao bolnice, škole, biblioteke, stipendije itd. odlučno države probiči promiču, jer se zadaca države umanjnjem jednog diela njezinih dužnosti, prilicno olakšava;

obzirom na to, da mora usljed toga država nastojati, da ustrojenje zakladah i posvetah po mogućnosti podupire, nipošto pako, da njim zaprieke stavlja;

obzirom na to, da je postojeći zakon o pristojbah od dne 13. decembra 1862. d. z. l. br. 89, napose pako ustanove T. P. 96 a i b te T. P. 106 B, e istoga zakona, polag kojeg su takove zaklade i posvete biljegovini i neposrednim pristojbam, kao i njihove nepokretnine, pristojbenom ekvivalentu podržene, od velike zaprieke ustrojenju istih, stavljaju podpisani slijedeći predlog:

Visoka kuća neka izvoli odobriti predloženi zakonsku osnovu, tičući se oslobodjenja od biljegovine, neposrednih pristojba i pristojbenih ekvivalenta za zaklade i posvetne spise u školske, dobroćine i čovjekoljubive svrhe.

S formalnog gledišta predloža se, da se izruči ovu zakonsku osnovu odboru za pristojbe, da ga pouči i o njemu izvjesti.
Beč, 8. decembra 1890.

- Dr. Vitezic. — Dr. Tonkli. — Dr. Bulst. — Gojan. — Sternbach. — Dr. Ferjančić. — Lupul. — Windisch-Grätz. — Vojnović. — Perić. — Dr. Klisč. — Dr. Masovčić. — Hájek. — Weisssteiner. — Dr. Ebenhoch. — Dr. Kathrein. — Dr. Rieger. — Kinsky. — Kolowrat — Deym. — Morsey. — Pálffy. — Gasser. — Schueeburg. — Naberger. — Spaur. — Styrcea. — Dr. Zotta. — Marin. — Pfeifer. — Klun. — Wratislaw. — Dr. Špaček. — Dr. Zucker. — Dr. Wiedersperg. — Dr. Dostal. — Dr. Špelina. — Stejskal. — Sute. —

PODLISTAK.

Mali popić.

Napisaao Vinko Rubesza.
„Ne igraj, jer bi mogao zaigrati i dužu“ Nar. posl.
Ispod Trestavca raztrkalo se malo ovce. U avemu bit...
Kad mališ nješto ponarasi, upiše ih majka u školu. Koliko veselje po maloga...
U selu ga svatko rado imao. Pa kako...
Bilo na ovru godinu. Tog dana dobio...
Igrali su do večernjice. Ivice posluzi sreća. Dobio je deset novčića.

Jedva što pobjedova, odeskakuta u selo, sve zrekotješe onimi novčići. Uz crkvo nanzalo se s-ocke djece, ma kao slane ribe u posudi.
— Ivice! Dodji amo! zvaog ga kovačev Tone. Bio to zamazan dječak, igrač prve vrsti.
— Što ćeš? upita Ivice, približiv mu se.
— Hoćeš igrati „Na streat“? upita ga Tone.
— Neznam igrati, odvrati Ivice nehajno.
— Evo ovako: Oraol Dva novčića, Broj 3; Sve; učio ga igrat, bacajuč novce u vis. Idi, idi dobit ćeš.
— Neidem, odluč se Ivice.
— Samo poskusi. Jedan novčić nije mnogo, napastovao ga Juretov Miko.
— Neka bude, odvrati Ivice, drhtavom vačeć rukom novčić iz zepa.
— Tako valja! Ta imaš ih, sokolio ga Miko.
— Što je? upita Tone.
— Oraol! reče Ivice, da si jedva oči.
— jedan... dva... tri... počeo brojiti Miko. Pa još neće da igra. Ero u tren oka dobio si tri novčića. Hoćeš li sada igrati? upita ga Tone?
— Hoću, odvrati veselo Ivice.
Igrali su do večernjice. Ivice posluzi sreća. Dobio je deset novčića.

Poslije večernjice ode upet igrati, al jao! Igrubi do novčića. Sada je plakao, nek mu vrata novce, koje je izgubio, nu drugovi samo mu se smijali.
Drugi dan dodje u selo nepoznat gospodin. Pitao je za gospodina župnika. Odveo ga tamo mali Ivice, a nepoznati gospodin utiane mu u ruku desetica. Mjesto da ide u školu otrči u mlin, gdje se igralo više nevaljalaca. Htio je, da natrag dobije jučer izgubljeni novac.
Tako se Ivice podao igri, a zanemariova školu. Kad nije imao novaca da igra, ukrao bi ih, gdje bi samo mogao.
Brižna majka sakupljala novčić po novčić, da si kupi blagdanjski rubac, a kad tamo sve joj zaigrao njezin Ivice. A sirota majka tada kukala i jadikovala.
Njeke nedjelje našli crkveni škraljivci razbijenu. Sumnjalo se na više nevaljalaca, dok konseno ne izda tata stara Mare.
— Molila sam popodne u crkvi, pripoviedala je gospodinu župniku, znate gospodine u onoj klupi u kutu pod orguljama. Kad najednom začujem nekakav štopot. Obazreš se, al ne vidjsh ništa. Ta stara sam. Nevaljali već oči. Izmolih jedva dvie „Zdrave Marije“, znate, na ovu krunicu, kad mimo mene prođe — ah nesretno diete! — udovien Ivice, sve vrpajuć nješto u žep. Neki prisegla, nu lafko djelo, da je on pokrao crkveni milostinjir. Ala škroka ga jedna ne pojeja!
— Kako sam ga rado imao, pa ero! zaplače župnik.
Još oni u rieči, a seoski stražar Pice Krpica dopelje k župniku azezanog Ivice. Doznao, da je on pokrao škraljicu, pa ga

evo i ulovio. Negdje po podne odpelje ga u grad na glavarstvo. Tamo ga zatvorili dva dana.
Kad se vratio u selo, dočeka ga sila djece, pa mu vikala i nazivala ga „Ješmik“, jer da je u zatvoru jeo jedman i fazol.
U selu mu više ne bijaše ostanka. Čim se gdje pokazao, nisi čuo drugo, nego „ješmik!“ „ješmik!“
Pošto ga takodjer odtjerali iz školo-ode u drugo selo paati ovce. Ali tek sada! Sve je bilo njegovo. Kruško, šljive, jebuke, korun, mlin, repa, ništa nije bilo pred njim sjegurno. Odnesao više puta modra ledja, al sve badava. Krao je, pa krao.
Prodao nepoznatomu čovjeku dvie dobre ovce mljekarice. Gospodar prijavi ga sudu, a on izmakne u goru. Tamo zaplerao hajdučko kolo, palio, ubijao, robio, da je bilo Bogu plakati. Bio strah i trepet krajini u kojoj se pojavio. Više puta digla se „runda“, da ga ulove, al on svakog puta znao izmaknuti pete. Dapače ubio nekoga žandara. Da ga laglje ulove, metnu mu na glavu tri stotine srebrnih forinta. Nepotrajje dugo, a već ga imala pravica u svojih rukuh. Oduđili ga na vještala. Obješli ga. I pravo je! Glava za glavu.
Evo. Onaj mli i ljubezni „Mali popić“ poginuo je toli sramotnom smrti. A što mu bilo krivo? Igra. Da, igra ga dorela do vještala.
To vam ispriповiedih, kako se dogodilo, da i vi vašoj dječici pripoviedate ne bi li se čuvali igre, zle igre, jer vele stari ljudi: Ne igraj, jer bi mogao zaigrati i dužu. —

Maček. — Vesely. — Plass. — Spindler. — Dr. Woldrich. — Dr. Mathon. — Stangler. — Dr. Začek. — Rozkošny. — Dr. Engel. — Salm. — Czernin. — Dr. Czernin. — Dr. Steidl. — Hladik. — Dr. Kaunic. — Schindler. — Hevera. — Dürrich. — Dr. Vasaay. — Dr. Meznič. — Fabián. — Penk. — Max Hájek. — Brandia. — Hagenhofer. — Rogl. — Papstmann. — Coronini. — Jahn. — Serenyi. — Leopold Pollak. — Ludwigstorff.

ZAKON

od
tičući se
oslobodjenja od biljegovine, neposrednih pristojba, i pristojbenih ekvivalenta za zaklade i posvetne epise u školske, dobroćine i čovjekoljubive svrhe.

Privolom obijuh kuća caravinskoga vieća, određujem kako slijedi:
Članak I. Zaklade i posvetni episi u školske, dobroćine i čovjekoljubive svrhe jesu, kako propisuje T. P. 86 a i b zakona od dne 13. decembra 1862. d. z. l. br. 89 od biljegovine i neposrednih pristojba oslobodjeni.

Čl. II. Pod slovom d, opazka 2. T. P. 104 B e istoga zakona podijeljeni oprost od pristojbenih ekvivalenta, imade se protegnuti ne samo na pokretne već i na nepokretne zakladih u školske, dobroćine i čovjekoljubive svrhe.

Čl. III. Ovaj zakon stupa u kriepest na dan proglašenja.

Čl. IV. Moga ministra financija dužnost je, da provede ovaj zakon.

Franina i Jurina

Fr. Ki po hošticu je vrga moju Luca i troju Maru va zadnju „Našu Slogu“?
Jur. Neka je, ki je; ma naše Luca i Maru sa baš razumne ženske glave; mnogi muški bi se mogli mudrosti poli njih vaditi i onda nebi nam triba bilo bojati se, da te nas kod dojdnećih izbora za Beč opet Taljani pridobiju.
Fr. Ufajmo, da nete i molimo se Bogu, da bi ljudi složni bili.
Jur. Amen.
Fr. Ter, da ne bi se dali ni pristašiti ni podkupiti.
Jur. Amen.
Fr. I da ne bi gospodi virovali, ča oni njima obećavaju.
Jur. Na vike amen!
Fr. Za vrime zadnjih izbora za dietu, da su osobito Baderljanom obećivali školu.
Jur. Su, su; ma da Baderljani očekivaju školu od gospode i od talijanskih deputata, nete ju nikad dočekat.
Fr. Ter to moraju i slipi viditi, gluhi čuti i mutasti pripovidati.
Jur. I to bi moralo najzad i msnjenje k pameti dovesti.
Fr. I privarenim su dati.
Jur. Na sve vike vikova amen!
Jur. Opet hode neki trgovci po naših selih u Koparsčini, osobito u Pomjanšćini.
Fr. Vidia sam jih ja i u Poreščini i u Puljčini, a bit će ki ter ki i druguda.
Jur. Svuda jih je, kuda je živine za prodat.
Fr. Za ča sam ja vidia, nekupuju živian, nego ljude.
Jur. Vidia sam i ja, da ljude kupuju, ma jih cene manje nego li živianu.
Fr. A po koliko jih kupuju?
Jur. Koga po pet, koga po četiri, koga po tri, koga po dva, a koga i po jedan šturju — kako j' ki tušć, a nekih i s tem kupe, da jih usjedu i napiju.
Fr. Tako to se ceniji nego li škopci.
Jur. Ma da, kukavna jim majka.
Fr. Sreća, da jih već ni mnogo.
Jur. Nedaj Bog, da jih je, zač bi nas onda sve poklali.

Fr. Ča je istina, Juro brate, da su bili gosti na dan pusta poli nekoga popa?
Jur. Ma tako deju, da ja.
Fr. A od kuda to?
Jur. A tamo iz bumberškoga Vodnjana.
Fr. Viš no; su valja tamo ča maskarali i mriže pletli?
Jur. A da ča; onako po navidi.
Fr. Kapim!
Fr. Kamo, Jurino, po toj silnoj bari, na blagdan?
Jur. Idem, Franc, u Krnicu; jer u Rakalji su doletile neke crne vranu tancu iz Vodnjana, — a ja bih tamo glavom bez obsira.
Fr. Ča su tako strašno?
Jur. Jok! Onako vele nepridu k nam nego u vrime izbora!
Fr. Bižmo, dakle Jure, oba daleko od tih vodnjanskih gosti.
Jur. U ato dobrih čas po nas!

Različite vesti.

Mogu li gradski biraići glasovati u izvanjskih izborih, pa makar imali posjeda u vanjskoj občini? U zadnjem broju javiu nam je prijatelj iz Kopra, da ča tamošnjih gradjani, koji imadu posjeda vani, glasovati sa izvanjskim obćinari ili biraići. Nu to nemože biti, jer stoji u §. 17. zakona od 2. aprila 1873. br. 41. doslovce: „Koji ima pravo izbora u gradskom i izbornom razredu, nemože birati u izvanjskih obćinah iste pokrajine“. Po tomu se razumije, da nemože birati niti fiducijare. Ako je dakle koji Koparčan (gradjan) unesen u gradske liste t. j. ima pravo glasa u gradu. (plaća for. 5 poreza), tad nesmije birati fiducijare u izvanjskom kotaru, pa bilo iste obćine. Upozorujemo na ovo naše prijatelje na Koparsčini, da nebi bio koji gradjan pripušćen k izboru fiducijara.

Izborno kretanje. Koliko nam je do danas poznato, vršili su se izbori fiducijara u političkom kotaru Lošinju u slijedećih obćinah:

U malom Lošinju izabrana četvorica naših fiducijara većinom glasova. U Krku, Puntu, Dobrinju, Vrbniku, Omišlju, Dubašnici i Baški izabrani bijahu jednoglasno 32 naša fiducijara. U Cresu birati će 19. t. m. 7 fiducijara. Glede izbora fiducijara u političkom kotaru Pazin, donasamo vijest na drugom mjestu.

U političkom kotaru Volosko vršili će se izbor fiducijara u pojedinih obćinah ovoga i budućega čedna. U Kastvu birati će 25. t. m. U Jelšanah, Podgradu i Materiji 24., 25. i 26. t. m.

U Koparskom kotaru birala je Dolina 18. t. m. 15 naših fiducijara. Roč bira danas 18. t. m. isto tako i Dekani. U Basetu birati će tri dana t. j. dne 19., 20. i 21. t. m. U Miljah birati će 20. t. m. U Pomjanu birati će u ponedjeljak; utokak t. j. dne 23. i 24. premda je obćinski tajnik hotio, da se bira 19. i 20. no nije mu valjala usljed utoka naših prvaka.

U Porečkom kotaru započeo je izbor u obćini Višnjau. Taj bijaše veoma žestoka borba, koja je trajala dne 17. t. m. od 9 sati u jutro do kasno u noć. Izabrani bijahu naši fiducijari (7) sa 147 glasova. Protivnici su jedva 78 glasova naprosili i nagrozili. Odlikovali su se osobito biraići iz sv. Ivana i sv. Vitala nepopisivim junactvom. Živili oni i svi njihovi vriedni drugovi.

Iatoga dana birao je i Vrsar; uspjeh nam nije poznat, no ta je obćina u talijanskih rukuh.

U Vižini a di biraju danas (18. t. m.) 7 Opertlju 13. t. m. Od tamo tuži nam se prijatelj, da podobnoće Zdrenej Gradin, Topolovac i Čepić nebijahu službeno obavješćene, da će biti izbori. Prošloga utorka bio je jedan naš prvak na obćini, da zaviri u izbornu listinu, no učelnik je nemogaše naći, te je dotičnik morao čekati dok se je g. tajnik vratio iz Zdreneja — kamo je valjda išao . . . Boga moliti!

U Motovnu birati će dne 20. t. m. U Grižojanu dne 21. a u Poreču dne 23. t. m. Za Panjski kotar donasamo vijest na drugom mjestu.

Molimo opetovno naše prijatelje, da nam odmah javu uspjeh izbora, a gdje je to iole moguće da nam brzojave.

Izbori fiducijara u političkom pazinskome kotaru obaviti će se u slijedećih obćinah kako slijedi: Pazin bira dne 23., 24., 25. i 26., Žrnjine dne 23., Tinjan dne 25., Boljua dne 25., Plovnji dne 24. i Labinj dne 23. ovoga mjeseca.

Udruženi Porečki listić javlja zlorado, da bijaše dne 11. t. m. od tribunala u Rovinju odsudjen neki E. C. radi uvriede poštenja na 6 čedana zatvora. Na temelju poštenog opisa donajemo, da je taj E. C. poznati i našim čitateljem Eduard Cuder, zle uspomena bivši komesar slav. zemaljskoga odbora u obćini Kastav. Dok je bio g. Cuder u rečenoj obćini i dok je tamo zadavao po svjetu g. dra. Andrije Amoroza onoj obćini „colpi di grazia“ bio je on najvjeći ljubimac i štitećen porečke gospode. Sada pako, pošto je svratio svoju neliču zadaću i pošto ga rečena gospoda više ne trebaju, veselo se njegovoj nestreći, te ga stojiim čitateljem predstavljaju sa nepodpunim doduše ali vrlo lahko čitljivim imenom. Gosp. Cuder, komu je zapala svierda sreće i kojega su u nevolju i nestreću najviše porinula porečka gospoda, sjetiti će se bez dvojbe onih krasnih dana, kadno je u Kastvu radio po svjetu i nalogo sadašnjih svojih progonoitelja o glavi one naše obćine. Obćina Kastav preporodila se poslije njegova odlaska, pjezini krvozi protivnici doživili su od tada mnogo zlocaranja, a g. Cuder mogao se u to vrijeme osvjedočiti o istini poznate rečenice: da na svietu samo mjen a stalna jest.

Iz Lupoglava pišu nam 14. t. m. Danas je došao amo iz Trata bivši predsjednik „Pro Patrie“ dr. Colfer. Sastao se sa kolovodjama šarenjačko krmjelske stranke. Možete i sami zaključiti, da nije takav gospodin došao uzalud u naše selo. Šarenjaci pogosili ga obilato vinom.

I grof Walderstein posjetio je naš siromahu. On se ponudja za kandidata, ali mi nećemo grofa ni barona, Talijana ni Niemca, već forjeka domaćega, Istrana naše krvi i našega jezika. Daleko neka bude od nas kuća slavnim grofotom i talijanskim doktorom.

Iz Kastva nam pišu 14. t. m. Nestalo gusta i brata mu tusta, a došli dane pokore i molitve — nastalo je doba razmišljanja i rada. Kako je javljeno bilo u dičnoj „Slogi“, priredila je odvješnja „Hrvatska Citanica“ svoju zabavu dne 1. t. m. Malo po malo punila se plesanica, dok se napokon posve napunila. Bilo tu gostova iz Rieke liip broj, iz Bistrice nješto, pa iz Voloskog, Veprića, a i Kastavaca iz okolice sgrnula se lipepa četa. Tek koliko bilo Rukavčana i Svetoušatejčana! Ko nikad do sada. Tako valja. Poče se izvadjati program: Prva točka bio sbor: „Živita Hrvatska“, koju majstorski odpjevaše. Iza nje slijedio dvopjev „Mati i sin“, što ga majstorski složio naš slavljini skladatelj Lisinski. Evo kratkoga sadržaja: Mlado pastirće ostavlja stariu majku, pa polazi u tudjinu, da si tamo nadje srću lieka. Zabrnuća starića moli svoga jedinca, nek ne ostavlja majčino krilo, veleć mu: Ti ostavljaš očevinu, ostavljaš svoje stado, svirke glase. Ne idi nikud diete moje. — Ah majko moja, oprosti, što ostavljam tvoje krilo — moli ju jedinac. — Ljubio sam stado svoje, ljubio sam svirke glase, al nije više, što je bilo. I ljubavi me mori sila, bez da ona mene ljubi. Zato bježim u tudjinu, da si tamo nadjem mira. Blagoslov daj majko meni, na polazku mome. Kad majka razumi, kakvi jedi stili joj jedinca, dade mu svoj blagoslov, veleć mu: Idi sinko, majčino zlatu, idi u sviet, pa kad tuga tvoja mine, ti se opet k meni vrati. — Taj dvopjev izvreo se nad svako očekivanje. Pjevala ga g. jica. Iđa Kornmüller i gosp. Božo Dubrović, a pratio ih na glasoviru g. Miroslav Grosman. Ta tri imena jamčita nam u uspjehu. Iza dvopjova slijedila je vesela igra „Ljepo li ga zaludie. Odigrase ju naši glumci, kako se od njih i očekivalo. Zatim slijedio četvero-pjev, tombola, a onda plea. Mla ti ga majko, kako se to sve uszropoljilo! Patko i nebi. Ta svirali momci Jelaečićere glase, toli liepo, toli vatreno, da bi bolan plesao. Evala im i fast! I sada vidjela se skrajna potreba, da se rasire prostorije „Narodnog Doma“, o čemu se već dugo radi. Al uza sve to plesalo se, ko da se već neće nikada. Za vrime odmoru pojedasmo za stolove, pa udarilo se pjevati i nazdravljati, da ti se duša uzmiela nebu pod oblaku. Zatim zastavira glasa, pa ajde plesati do zore biele. Kad ona pocrvetila svoje lice, stadosmo se razilaziti, tko zadovoljan, tko sretan, tko blažen, stiskajući si ruke i kličuć: do vidova u nedjeju! Tako prošla prva veselica.

Drugu nedjelju t. j. dne 8. i-b-ras imala „Hrvatska Citanica“ drugu veselicu. Ta je bila nješto slabija od prve. Bila je

jerednja. Uprkos zabavam u Opatici i na Tratu vidjesmo i stranih gostova. Na ovaj veselić porometio se donjeleka naznačeni napored, radi obiteljske nesreće dvojice sudjelujućih članova. Nu u ostalom mištie, da je sabavni odbor drugijje nadomjestio manjkarost programa. Pjevalo se više puta izvran programa, medju ostalim i objubljeni onaj „Predobri Bože“, koji zbor je izazvao osobiti pljesak i odobravanje, da se ga moralo opetovati. Zatim slijedila je žaljiva tombola, koja je prouzročila dosta smieha; onda slijedio ples. Na čistu sriedu sastalo se više čitaočnika u družvenih prostorijah na tradicionalni „bakalar“. Liepo ređelo se zdravice, a onda u najljepšoj slogi smo se razilili.

Talijanski kandidati za predstojeće izbore. Nismo doduše u jeseni, jer pokriva bieli snieg smrznutu zemlju, ali niču ipak iz te zemlje talijanski kandidati kano gljive poslije obilate jesenske kiše. Toliko ih imade za svaki izborni kotar, da im jedva sta imena nabrojiti moieimo.

Medju glavnije i ozbilnije talijanske kandidata ubrajaju oni grofa Petra Waldersteina, koji se preporučuje i našim kmetovom obećavajući im zlatoz brda i srebrne doline — čega svega gosp. grof manje imade nego li zadnji kmet naše Istre. On gradi željeznicu — po zraku — jer se hoće za to silna novca. a g. grof ga za to nema. On je dobio doduše dozvolu, da može graditi željeznicu Trst-Poreč, no to pravo prodao je Niemcem iz Pruske, pak se ovi pogadjaju sa privatnici, obćinani i zemaljskom upravom. O gradnji te željeznice imade kazati svoju zemaljski sbor u Poreču, a tu imade 9 hrvatskih zastupnika takodjer svoju reći, pak će njihova valjati više nego li sva obećanja svih grofova svega svieta. Ako kani g. grof ista postići „svojom“ željeznicom, tad mu iskreno svjetujemo, da se nepača u izbore, nek nemući puka, jer bi mogla frknuti njegova željeznica i njegova kandidatura. Nebude li gosp. grof stišao našega savjeta, tad poručamo našim prijateljem, osobito na Poreščini, da pokazuju g. grofu svoju kmetaska vrsta. Toliko za danas, jer smo toliko i ustmeno g. grofu kazali, a nebude li pomoglo ovo, kazati ćemo buduci put i više.

Osim ovoga kandidata spominje se i gosp. dr. Venier, načelnik bujaki, koji zvuđe njevažki još manje nego li g. De-franceschi, a to je = 0. On bi dakle išao u Beč, da sjedi, čuti i da njevažki uč. Govori se takodjer, da će kandidirati g. dr. Tomaz Vargottini iz Poreča, dr. Ghera iz Labina, dr. Ricci iz Pule, dr. Gambini iz Poreča, a što nas je osobito razveselilo, to je vijest, da će kandidirati i jedan c. kr. kot. kapetan, koji govori izvratno njevažki.

Prosudimo li svo navedeno reći moramo, da se nalaze naši narodni protivnici u vrlo ugodnom položaju, da nisu naime u neprilici za kandidata, samo je žaliti, da oćima u Istri bar 10—15 zastupničkih mjesta, jer bi tade j. g. dr. Marko mogao jedno dobiti, da nauči i on koliko toliko njevažki. Medjutim progovorićemo za koj dan porečki prorok i tad ćemo upoznati prave i krve kandidata.

U svakom gradv svoga. Kako donajemo s raznih strana Istre, Talijani iue-nuju našim ljudem kao kandidata za carovinako vieća razne osobe. U Kopru govore, da će postaviti za kandidata dra. Modonizu, u Pazinšćini i u Labinšćini dra. Gheran, u Poreču dra. Vargottina; a neki drugud i dra. Schiavuzzi-a i čak dra. Surana. Drugud ča i drugih imenovat. To je samo vrst manevara. Sada, dok se neizaberu izbornici ili fiducijari, govore tako, samo da lakše predobu biraiće, i to u jednom kraju s jednim, u drugom s drugim, kako već misle, da će biraići radi jednoga ili drugoga utroka za jednoga ili za drugoga biti. Kad budu izbornici izabrani, onda će njim reći, nemože biti nego jedan u zapadnom dielu, a jedan u istočnom, neće biti ni ovaj ni onaj, nego valja da glasujete u zapadnom dielu svi za toga i toga, a u istočnom za toga i toga. — Upozorujemo Vas na to, biraići, da se ne dade nit na taj način prevariti. Vi svi dojdite birati izbornike na uređeni dan iuru i mjesto, i to takore, o kojih ste stalni, da su muži poštenu, da Vas neće izdati, i da će glasovati za one kandidata, koje bude za takove proglasila „Naša Sloga“ u sporazumku sa političkim društvom „Edinost“.

Izborno komešanje u Vodnjanskom sudbenom kotaru. — Kao što nam dopiru glasovi iz raznih selah ovoga sudb. kotara, reč bi, da imaju predstojeći izbori za carovinako vieća — a to sudeć po pripravah izvanrednih sa talijanske stranke — baš

su morali provaljivati vam kroz krovove. Godine 1468 smrzavalo se je vino u konobah u Burgundiji. Godine 1558 stajalo je vojaka od 40.000 utaborena na smrznutom Danuvu. U Francuskoj su smrznuto vino provaljali na komade i po težini. God. 1665. i godine 1571 opet su bile zamrzale sve rijeke u Evropi; u Švajcarskoj su ruci proždri mnogo ljudi, te su provaljivali u ljudske stanove. God. 1594. pokriše se ledom luko u Marselju i u Miteih. I sedamnaesti vijek bilježi oštre zime. Takve su bile zime godine 1621, 1638, 1658 i 1683. Godine 1653. pokrio je rijeku Senu led od pet metara debljine. Godine 1683. poginulo je u pokrajini Touraine od glada i zime do dvie trećine pučanstva. O simeh u osamnaestom vijeku imamo točnije podatke radi toga, što je izumilo toplomjer. God. 1709. bilo je u Parizu mnogo dana 24° izpod nultice. Te je godine smrlo vino u konobah i zvana su pucala za zvonjave. Godine 1737. bilo je u Parizu 21° u Marselju 47° izpod nultice. Godine 1795. bila su u Parizu 23° izpod nultice. Kako je poznato, te je godine jedna eskadrona francuskoga konjanitva uzela na jurš celo brodovlje Holandije, jer ga je led prikvaio na obalu.

Neuku nauka.

Ob uzgoju predivnog bilja. O lanu i konoplju.

Pisac Nikola Vežić.

A. Vaznost lana i konoplja.

3. Lan i konoplje prema pamuku (Dalje.)

Iz toga slijedi, da će platno laneno i konoplje sve više poskupljivati, makar bi se gojenje pamuka još više diglo; da će predja lanena i konopljena vazda naći dobrih kupaca. Tu ćemo istinu još bolje spoznati, kada promislimo, da na svijetu ima mnogo stvari, za koje se pamučno vlakno ne može upotrebiti, jer je slabo i kratko.

Koliko uzica i uža treba samo jedno selo, a koliko istom cio svijet? Koliko uža i usica potrebno je danonice svijetu, a to sve ne da se učiniti od pamuka, jer bi se pretrglo pri svakomu potezu. Koliko platna trebaju godinice za vojsku, gdje negledaju na cienie, već na trajno — koliko na jedra tih stotina, tisuća ladja, koje preko mora svakate stvari, pa i taj pamuk prevoze. Sjeverno konoplje ide u vircorske krajeve, da od njih učine uža i jedra za ladje, isto tako i lan ide svakud, da od njega učine lijepo tanano platno, dočim južnjaci sjevernjacima šalju za to godinice slabo pamučno platno. I premda pamuk, taj moćni gospodar svijeta, sve više ljude čini stotini robovi, to ipak nemože zagonapariti nad lanom i konopljam.

Moguće, da gdjogod biva, da pamuk ima veću vriednost od domaće predje, ipak svuda nije tako. Dobra lanena i konopljena predja nalazi uvijek kupaca i uprabe. Radi se samo o tom, da se znađe lan i konoplje tako gojiti, da one napreduju. (Slijediti ću.)

Listnica uredništva.

Gosp. M. P. u B. Irvolite se strpiti: posta imamo sada za deset ruku, ta znate u kakvom se vrtimo kolu. Čim se ovrše izbori, misliti ćemo i na Vas. Da ste nam zdravo!

Sve strojeve za gospodarstvo i vinogradarstvo!

Plugove, brane, valjke, strojeve za sijanje, za košnju, za obraćanje sena, konjske grablje, tiskalice za seno, mlitnice, strojeve za vucitbu lokomobile, triere, mlinove za čišćenje žita, strojeve za trebljenje kuruze, Häckselove strojeve za rezanje krme, mlinove za drobnu melju, strojeve za rezanje repe, mlinove za voće, tiskalice za voće, strojeve za tiskanje grozdja i vinske tiskalice tiskalice za masline, strojeve proti peronospori, strojeve za lupljenje voća, spretnu za sušenje voća i povrća, vinske sisaljke, spretnu za konobu, sisaljke za vodu, okrugle pile, decimalne težulje, težulje za blago, separatore za mlieko, dizaljke za posudje, vrtace strojeve, samostalno djelujuće tiskalice krme, praće strojeve, strojeve za čišćenje lana itd.

Sve izvrstno izvedeno. — Jamstvo, ugodni uvjeti za plaćanje, doba pokusa!

Skladišće gospodarskih i vinogradarskih strojeva

Ig. Heller, Beč

II. Praterstrasse br. 78.

Bogato ilustrirane, od 144 stranica, cienne u njemačkom, talijanskom i slavenskom jeziku šalje se na zahtjev badava i franco. Solidna zastupstva ustrajati će se posvud.

Izdavatelj i odgovorni urednik M. Mandić.

Gosp. S. L. u Z. Doći će na red, ali sad dok smo u vrznom kolu, niti za sve dakate ovrge svijeta. Strpljen spašeni. Dvije ruke nemoga nadvladati svega. Prijateljski odzihav.

Lutrijski brojevi

	Dne 14. februara				
Beč	27	58	43	47	59
Grac	48	85	25	5	49
Temešvar	7	86	23	13	79
	Dne 12. februara				
Brno	44	70	78	68	3
Innsbruck	8	81	53	38	57

Marijajelske želudacne KAPLJICE

39-11
pripravljene u ljekarni kod angijela čuvara C. Brady-a u Kromerizu (Moravska) jest stara, obće poznato sredstvo, koje okrepiljajući djeluje kod slabe želudacne probare. Prave su samo onda, ako su proizvedjene sa potag otislatom zaštitnom znakom i potpisom C. Brady.
Ciena male boce 40, velike 70 arš.
Vrst tvornice jest naznačena.
Prodavaju se u svih ljekarnah.

Put u Ameriku

ZA
NEW-YORK, CHICAGO,
SAN FRANCISCO,
I OSTALE GRADOVE NORD AMERIKE
BUENOS-AYRES,
MONTEVIDEO I ROSARIO
DI SANTA FE.
Izdaju direktne biljete
Mate Šverljuga Vinko Šverljuga
FIUME. FIUME.
Mate Pollich
TRST Piazza Negozianti br. 2. 11-52

Resno svarilo do vseh, ki nemajo še police

hodiš glede pridobitve police, ali pa to volilo svoji družini (police je namreč iste vrednosti kot gotov denar), posebno ugodna za zadolžene lišne posestnike in posestnike zemljišč, ker ob priliki nenađejane smrti zasotni po izplačanju zavarovane glavnice izdobe posestovstvo neobremenjeno; imenitna za noroporočence, ker je moči brezopogno zavarovati zakonska in otroke; sledujči porabljava za kavejlo ali depot in pri trgovskih drugih v mešebojno osiguranje.
Polica za zavarovanje na življenje je za vse slučaje najgotovješa, najzadržnejša in najboljša nalozitev kapitala in in jej je dati prednost pred vsemi hranilnicami. 14-25

Kako in s katerim načinom je najltože dobiti to polico, pove ustmeno ali pismeno, povsem diskretno la brezplačno.

Assecuranz
Ober Inspektor „Klein“
Wien, II. Ob. Donaustrasse 59; 3-5 ure.
Brezplačna pojasnila v vseh hipotekarnih in zadohah osobnega kredita.

Krasne uzorke na privatne naruciteljo badava i franco.
Jože navidjene kajtice uzoraka za krajače nefrankirano i uz ulazak od 20 for., koji će se nakon ovršene narucbe uračunati.
Tvari za odjela.
Peruvian i Dooking za visoko svećenstvo; prepisane tvari za c. kr. činovničke uniforme, te za veterane, vanagrae, sokolice, livrre; sukno za biljard i /grajje stolove, ledna nepromočna lorak - kapute, tvari koje se pere. Plaid za poznike od 4-14 itd.
Tko želi kupiti jeftine, poštene, trajne, čisto vuzene suknece tvari nipošto jeftine cunje, stono ih posvud nudjaju, te jedva podnoško krajačke troškove, neka se obrati na
IV. Stikarofsky-a u Brnn.
Veliko skladište sukna Austro-Ugarake.
U mojem stalnom skladištu u vriednosti od 1/2 milijuna for. a. v. te u mojoj svjetskoj poslovnici jest popunjeno, da predstave mnoge odrezaka; svaki razumno misleći čovjek mora sam svidjeti, da se od takih uslicanih ostataka i odrezaka nemože podati uzorke jer nebi uz koju stotinu naručala uzorka u kratko ništa preostalo, te je ono usljed toga prava alieparija, kad tvrdke sa suknom objelodanju uzorke odrezaka i ostataka, te su u takovih slučajevih odrezci uzoraka od komada, nipošto od ostataka; nakane takovog postupanja jesu bjelodane. — Odrezci, koji se neopadaaju, zamjenjuju se ili se povratno novac. Kad narucbe treba zavesti koju daljkom, izdati.
Posiljke jedino uz poštarsko pozretje preko 10 for. franko. 2-24
Dopunje u njemačkom, vudjarskom, češkom, poljskom, talijanskom i francuskom jeziku.

FILIJALKA
c. kr. priv. aust. kreditnoga zaroda za trgovino in obrt u Trstu.
Novci za vplaćila.
V vrsta papirjih za V zapošlenih za
4-dnevni odhak 3% 30-dnevni odhak 3%
3- 3 1/2% 3-mesečni 2 1/2%
30- 3 1/2% 6- 2 1/2%
Vrednostnim papirjem glasećina na napoleone, kateri se nakajaju okrogli, pripozna se nove borstna tarifa na temelju odgovodi od 3 oktobra, 12. oktobra in 3. novembra.
Okrožni oddel.
V vrsta papirjih 3 1/2%, na vsako svoto.
V zapošlenih bres obresti
Nakaznice
za Danaj, Prago, Peito, Brno, Lvov, Troparvo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bosen, Gradec, Hermannstadt, Inmost, Celovec, in Ljubljano — b r o s troškova
Kupnja in prodaja
vrednosti, diviz, kakor tudi vnoženje knponov 24-4 pri odbitku 1%^{oo} provizije.
Predujmi.
Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odjetjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodi.
Na vrodneći obresti po pogodi.
Uložki v pohranu.
Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, alati ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodi.
Trst, 4. oktobra 1890. 3-24

J. PSERHOFERA

ljekarna u Beču, Singerstrasse broj 15.
zum goldenen Reichsapfel.

Kričistilne kroglijice, nekjad imenovane univerzalne kroglijice, poznate kod domaće sredstvo proti zabasanju.
Jedna škatljica z 15 kroglijicami stane 21 kr., jedna zaritek šestih škatljica 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani posiljari po povzetju 1 gld. 10 kr.
Ako se denar naprej pošlje, ni treba plaćati porto, in stano: 1 zaritek kroglijice 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitka 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kod jeden zavitek se ne pošilja).
Prosimo, da se izrečno zahteva
„J. Pserhoferjeve kričistilne kroglijice“
in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis J. Pserhofer v rdećih pismenih, katterega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblina J. Pserhoferja i posodeca 40 kr., prosto poštine 65 kr.
Trpotčev sok, 1 steklenica 50 kr.
Amerikansko mazilo za trganje 1 posodeca 1 gld. 20 kr.
Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poština prosto 75 kr.
Balzam za goltanee, 1 steklenica 40 kr., poština prosto 65 kr.
Zivljenska esenca (Pratko kapljice) stekleničica 22 kr.
Angleški čudežni balzam, steklenica 50 kr.
Fijakerski prašek, 1 škatljica 35 kr., poština prosto 60 kr.
Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuju rast las, škatljica 2 gld.
Univerzalni plašter prof. Stendela, posodeca 50 kr., poština prosto 75 kr.
Univerzalna čistilna sol A. W. Bultricha, izvrstno domaće sredstvo proti posodećim slabe prebavo, i zaritek 1 gld.
Razren imenovani izdelkov dobivajo se še druge farmaceutične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene. 10-12

Bezposiljanja po poštu vrše se točno, a treba je denar poprej doposlati; večja naručila tudi po poštnem povzetju.
Pri doposiljanju denarja po poštnaj nakaznici, stano porto dosti manj kakor po povzetju. 12-12

Unio catholica

zavod za uzajemno osjeganje škoda, u Beču (I. Buckerstrasse 14)
dozvoljen ministarskom naredbom od dne 23. frbrara 1889.

Z vod osjeganja
Pokretna i nepokretna posjed proti škodam od požara, stricilo i eksplozije. Za takovo osjeganje jamče uzajemno prvi uzajemno osjeganjavući zavodi, koji su članovi dielitbenog društva uzajemnih osjeganjavući društva. Udalj saveza sa uzajemno osjeganjavućim zavodi može „UNIO“ poluzeti osjeganja u najvećoj vriednosti, te daje na temelju toga saveza osjeganjan jamče jamstvo i sjeganost. Svakogodišnji višak razdieliti će se među osjeganje.

Ovaj zavod uvje je takodjer i ovu, do sada nepoznatu struku osjeganja t. j.:
Osjeganje crkvenih zvonova proti razhljbi ili razpuknutju. U ovu struku spadaju ono škoda, kojih nisu posledice požari, već koji nastaju usljed bilo kojih drugih razloga. K sudjelovanje kod te nove osjeganjavne struke pozvani su ponajprije gg. crkveni predstojnici.
Posreduje „UNIO“ takodjer kod prvih uzajemnih osjeganjavući društva:
osjeganje na život i proti nezgodam.
U poslu osjeganja neka se izvodi obistno obratiti na glavno zastupstvo u Trstu ili na pojedine njegove zastupnike koji će biti imenovani u gradovih i obćinah.
Zastupanje u pokrajici čraća se pismenim i pruzdanim osokam, koje neka se ustmeno ili pismeno obrate na podpisano glavno zastupstvo.
TRST, mjeseca Julija 1890.

Glavno zastupstvo zavoda „UNIO CATHOLICA“ u Trstu
za Primorje (Istra, Trst i Gorica) i Dalmaciju.
M. MANDIĆ.
Tiskara Dolenc.